

Mälestussammas parašütismi pioneerile

TALLINN, (ETA). Tallinna väikeses äärelinnas puude varjus seisab väike unustatud mälestusmärk. Lihtsal mustast graniidist plaadil on õhupalli kujutus, millelt eraldub väike langevarjuga kuju. Sellest allpool väljaraiutud alkiri teatab neljas keeles, et mälestusmärk on püstitatud õhusõitja Charles Lerou mälestuseks. Lerou hukkus Tallinna lahes 12. septembril 1889. aastal.

See on Baltimaadel ainuke mälestusmärk ühele õhusõidu pioneerile ja varasele ohvrile, kelle nimi on langevarjuspordi ajaloo hästi tuntud.

Prantslane Lerou ühes Lenormand'i, Garnerini ja teiste oma kaasmaalastega sai laialdaselt kuulsaks oma julgete hüpetega õhupallilt. Ta mitte ainult ei hüpanud alla oma konstrueeritud langevarjuga, vaid tegi õhus ka mitmesuguseid akrobaatilisi trikke. Ühes tuntud parašütistide Williamsoni ja Zioliga hakkas Charles Lerou esimesena maailmas 1880. aastal tegema kestvushüppeid, langedes õhus mõni aeg avamata langevarjuga, keeras ta selle rulli ja hoidis käes.

80-date aastate lõpul kutsuti Lerou Venemaale oma kunsti näitama. Tema hüpped õhupallilt meelitasid paljudes linnades kokku hulga pealtvaatajaid. Pärast suurt edu Peterburis tuli prantsuse langevarjur Tallinna. Sunnitud teenima elatisvahendeid õhuakrobaadi ohtliku tööga, ei keeldunud ta esinemast aasta läbi igasuguse ilmastikuga. Üks hüpe ebasoodsates tingimustes maksis ta elu.

Tuulisel sügispäeval tõusis Lerou õhupallil Tallinna lahe kohal õhku. Läigevari oli seotud õhupalli võrgu külge ja eraldas sel-

lest hüppe sooritamise ajal. Tuhandete pealtvaatajate silmade all sööstis julge mees alla. Langevarju tohutusuur kuppel hoidis teda õhus, kuid vali tuul kandis langevarjurit otse teravate kaldakivide otsa. Lerou langes kividele, kukkus merre ja uppus. Alles kolme päeva pärast leidsid eesti kalurid ta laiba.

Austades ühe parašütismi pioneeri vaprust, kes võõrsil traagiliselt hukkus, püstitas väike rühm vene õhusõiduasjaarmastajaid talle tagasihoidliku mälestusmärgi Kopli kalmistul.

Kümneid aastaid oli mälestusmärk hoolika järelevalve all. Mõni aasta tagasi ta restaureeriti. Sõja aastail ja saksa fašistliku okupatsiooni ajal unustati ta arusaadavalt. Vapra langevarjuri haud rohtus, vaskkujutused graniidil tuhmusid ja murdusid. Praegu esineb Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Arhitektuuri Peavalitsuse muinsuskaitse osakond Tallinna linna täitevkomitee ees palvega korda seada mälestusmärgid Kopli kalmistul, kuhu on maetud ka teisi väljapaistvaid isikuid, nagu Navarino lahingu kangelane admiral Heyden ja kuulus lauljanna Mara, kes kord hülgas Euroopa kontsertlavadel ja valmistas Goethet looma luuletust enda auks.

Vapra parašütisti mälestusmärgi vastu peaks kõigepealt huvi tundma Osoaviahiimi vabariiklik nõukogu. Kindlasti kuuluvad noored, kes õpivad Osoaviahiimi aeroklubis langevarjuasjandust imestusega, et Tallinnas on maetud üks selle spordi algatajaid, ning tahavad väljendada talle oma austust ja lugupidamist.